

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG4950103

ชื่อโครงการ : ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอีสานใต้

ชื่อนักวิจัย : บัญชา นาคทอง,สุภาพร วีระปรียาภรณ์,ดวงนภา ศิลปสาย

พงษ์ศักดิ์ ลอยฟ้า,จิตรมณี ดีอุดมจันทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

E-mail Address : b_bancha@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ : 1 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ถึง 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2550

การศึกษาวิจัยศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ในพื้นที่อีสานใต้ และเพื่อศึกษาแนวทางและยุทธศาสตร์พึงพาเสริมสร้างความเข้มแข็ง การพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืน โดยเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน วิธีการศึกษาจากข้อมูลภาคเอกสาร การสำรวจและแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวและประชากรในพื้นที่จำนวน 600 คน จากแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมใน 6 จังหวัด คือ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และชัยภูมิ จังหวัดละ 5 แห่ง ได้ข้อมูลศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว 3 ด้าน คือ ด้านคุณค่า ด้านความนิยม ด้านความพร้อม และแนวทางเพื่อการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่าพัฒนาการทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อีสานใต้ ให้ความสำคัญด้านศิลปวัฒนธรรมมากขึ้นพร้อมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดอุบลราชธานี ลำดับที่สองคือจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดศรีสะเกษ ลำดับที่สามคือจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดชัยภูมิ แนวทางพัฒนาศักยภาพมุ่งให้เป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้เกิดประโยชน์ทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวจากความจำเป็นมากไปน้อยดังนี้ การประชาสัมพันธ์ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ความสวยงามทางภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม ความชัดเจนของป้ายบอกทาง และกิจกรรมเสริมความรู้ แนวทางและยุทธศาสตร์พึงพาเสริมสร้างความเข้มแข็ง การพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่

ความยั่งยืนโดยเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านมี 4 แนวทาง คือ สร้างองค์ความรู้ด้านฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี ศิลปหัตถกรรม กลุ่มชาติพันธุ์ สร้างเส้นทางเชื่อมโยงพื้นที่ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมที่มีร่วมกันทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี ศิลปหัตถกรรม กลุ่มชาติพันธุ์ สร้างพัฒนาการความร่วมมือกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านระหว่างประเทศ รัฐบาลเอกชน ส่งเสริมบทบาทร่วมกันในระดับภูมิภาค สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงและถ่ายทอดความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้าน

การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอีสานใต้ ในจังหวัดนครราชสีมาบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และชัยภูมิ มีความพร้อมที่จะพัฒนาส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคได้โดยใช้พื้นฐานทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี ศิลปหัตถกรรม และกลุ่มชาติพันธุ์ ที่มีร่วมกันเป็นตัวเชื่อมประสานความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเฉพาะประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชาและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

คำหลัก : ศักยภาพ, การท่องเที่ยว, ศิลปวัฒนธรรม, อีสานใต้

Abstract

Code: RDG4950103

Title: The Potential of the Cultural Tourism in Southern Isan

Authors: Bancha Nakthong, Supaporn Veerapreeyakul, Duangnapa Sinlapasai,
Pongsak Loifa, Chitmanee Deeudomjant
Rajamangala University of Technology Isan, Nakhonratchasima
b_bancha@hotmail.com

Duration: 1 June 2006 to 31 May 2007

The aims of this research are to study the development of the cultural tourism, the cultural tourist attractions as well as their potential in Southern Isan, and to explore the strategies to enhance the strength and the sustainability of the area's tourism management based on the collaboration with the neighboring countries. The methods are document analysis, surveys, and a questionnaire study of a representative sample of 600 tourists and local people in 5 cultural tourist attractions in each of the following provinces: Nakhonratchasima, Bureeram, Surin, Srisaket, Ubonratchathani, and Chaiyaphum. The research reveals the three aspects of the potential of the tourist attractions: value, tourism demand, and preparedness. Suggestions for making improvements in the tourist attractions are also provided.

The research discovers that the tourism in Southern Isan has been increasingly focusing upon cultural aspects as well as the sustainability of the tourism. In addition, the potential of the cultural tourism in the area is found out to be at a high level. Nakhonratchasima and Ubonratchathani are identified as those with highest potential, Bureeram and Srisaket the second, and Surin and Chaiyaphum the third. The main emphasis of the enhancement of the potential of the cultural tourism is on the sustainability, contributing to the social, economic, environmental, and cultural benefits. The necessity levels of the tourist attractions' improvements are arranged from the highest to the lowest as follows: publicity, the cleanliness of the tourist attractions, the

beauty of landscape and atmosphere, the clarity of directional signs, and the instructional activities. There are 4 strategies to enhance the strength and the sustainability of the area's tourism management based on the collaboration with the neighboring countries. First, building knowledge of the spatial database containing historical, cultural, arts and crafts, and ethnic data. Second, constructing connecting paths between areas to promote the cultural tourism with mutually shared historical, cultural, arts and crafts, and ethnic aspects. Third, establishing the collaboration among neighboring countries, between state and private business sectors, and promoting the regional-level mutual roles. Fourth, developing cultural information networks with neighboring countries.

The cultural tourism in Southern Isan in Nakhonratchasima, Bureeram, Surin, Srisaket, Ubonratchathani, and Chaiyaphum is ready for the promotion to be a sustainable tourism and to be regionally connected and collaborated based on mutually shared historical, cultural, arts and crafts, and ethnic aspects among neighboring countries, particularly Lao People's Democratic Republic, Kingdom of Cambodia, and Socialist Republic of Vietnam.

Keywords: potential, tourism, culture, Southern Isan